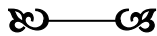

**รูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
ของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี***
**THE MODEL OF MANAGEMENT OF PUBLIC TRAINING UNITS
OF THE SANGHA IN SURATTHANI PROVINCE**

พระครูสมุห์ดิฐภูมิ จิระธมโม, พระสุธีวีรบัณฑิต (โชว์ ทสสนีโย), พระปลัดระพิน พุทธิสารโร,
พระเมธีธรรมาจารย์ (ประสาร จันทสารโร), กาญจนา คำจตุ
Phrakrusamudithaphum Ciradhammo, Phra Suthivirabandit (Show Thassaniyo), PhraPalad Raphin
Phutthisaro, Phrametidhammajan (Prasarn Chanthasaro), Kanjana Damjutti
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Corresponding Author E-mail: akkarawat.kit@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป กระบวนการ และนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 25 รูปหรือคน ได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่มีค่าดัชนีวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งหมด (S-CVI) เท่ากับ 1.00 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสนทนากลุ่มเฉพาะร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ 8 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามข้อกำหนด จัดวางคณะทำงานและวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และมีพื้นที่สาธารณะคือวัดในการดำเนินกิจกรรม แต่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดงบประมาณสนับสนุน 2. กระบวนการ ได้แก่ จัดทำโครงการเพื่อระดมทุน คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มาปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการของหน่วย จัดอบรมพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3. รูปแบบการบริหารจัดการประกอบด้วยการประชุมร่วมในการวางแผน โดยคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้ง แล้วนำสู่การปฏิบัติตามแผน เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการตามแผนที่วางไว้ จึงนำไปสู่การตรวจสอบ เก็บข้อมูลโดยการสังเกต ประเมินความพึงพอใจ จึงนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อการติดตามพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายในการควบคุมคุณภาพหรือการบริหารคุณภาพ

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารจัดการ; หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

*Received August 1, 2021; Revised August 10, 2021; Accepted August 11, 2021

Abstract

Objectives of this research were to study the general conditions, process and present the model of public training unit management of Sangha in Surat Thani Province conducted with the qualitative research method, collecting field data from 25 key informants by in-depth interviewing, using a structured in-depth-interview script that had content validity index (S-CVI) of 1.00 as a tool and data were collected from 8 participants in focus group discussion. The data were analyzed by contextual content descriptive interpretation.

The findings of this research were as follows; 1. The general condition were the committees were selected according to the requirements. There were organizing working groups and planning work in a systematic way and there was a public area in the temple compound to carry out activities. Still, personnel with knowledge of modern technology media were lacking. There was Insufficient supporting budget, Lack of personnel to facilitate large activities. 2. The processes were projects created to raise funds. as a reserved fund for various activities enough to meet the needs, selecting personnel with knowledge and abilities to act as a committee of the agency, organizing training to develop knowledge on modern technology to increase management skills and leadership. 3. The model was a meeting to participate in planning by the appointed working group leading to the implementation of the plan. Upon completion of the planned process, there was inspection, information collection by observing and by satisfaction assessment. Therefore, the results of the audit were taken for improvement to achieve the goal of quality control or quality management.

Keywords: The model; Management; Public Training Unit

บทนำ

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) เป็นหน่วยงานสำคัญหนึ่งของคณะสงฆ์ไทยที่มีภารกิจ และบทบาทหน้าที่ต่อการสรรค์สร้างความสุขทางกายและทางจิตใจให้แก่ประชาชน ด้วยการให้การศึกษาและแนวทางปฏิบัติตามหลักพระธรรมอันเป็นวิถีทางชีวิตอันประเสริฐตามหลักคำสอนและจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาพุทธ โดยที่พระสงฆ์ไทย

ในสังคมไทยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการศึกษาหลักธรรมคำสอนแล้วปฏิบัติตาม พร้อมทั้งนำมาเผยแผ่แก่ศาสนิกชนโดยการจัดรูปแบบในลักษณะขององค์กรการปกครองคณะสงฆ์มีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไป การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์วัดวาอาราม และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่สังคม รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม เช่น การเป็นครูผู้สอนตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การช่วยเหลือสังคมด้านการบริจาคทุนทรัพย์แก่ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ การรักษาโรคการพยาบาลแก่ผู้ป่วยและผู้ที่ยากจน การเป็นผู้นำชุมชนในการพัฒนา การเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาเสพติด การช่วยเหลือด้านการสร้างสถานที่ราชการ การเผยแผ่หลักธรรมผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ โดยเป็นผู้แสดงธรรม ปาฐกถาธรรม และการประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น ดังพุทธพจน์ที่พระศาสดาตรัส ปราภุข็อความว่า “พวกเธอจงเที่ยวไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มากเพื่ออนุเคราะห์โลกเพื่อประโยชน์แก่กุลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์” (วิ.ม.(ไทย) 4/32/40.)

จากพระพุทธดำรัสนี้ เป็นเครื่องชี้ให้ทราบชัดถึงบทบาทสำคัญของพระศาสนาก็คือ การสืบทอดหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อให้เป็นประโยชน์และความสุขแก่ชาวโลก (กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) ดังนั้น ใน พ.ศ. 2546 คณะสงฆ์โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินฺธรมหาเถร ป.ธ. 9) จึงได้ก่อตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) โดยให้มีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ คือ (1) การสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตั้งอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้ช่วยเหลือตนเองได้ และพัฒนาดตนเองไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ (2) เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงานในการที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน เช่น พัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญก้าวหน้าตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ พัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับภูมิปัญญาของตน ปลุกจิตสำนึกให้ทุกคนมีศีลธรรม พัฒนาอาชีพโดยเฉพาะอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย เรียกกันว่า “สัมมาชีพ” (3) เพื่อเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า (4) เพื่อเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข ปกป้องพิทักษ์รักษาชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนให้เกิดความปลอดภัย และ (5) เพื่อเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร เรื่องราวต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบมหาเถรสมาคมที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ และหลักธรรมในการพัฒนาท้องถิ่น 8 ประการ อันเป็น

นโยบายและแนวทางสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องตลอดมา มีคณะทำงานทั้งที่เป็นฝ่ายบรรพชิต และฝ่ายคฤหัสถ์ตั้งแต่พระสงฆ์ระดับเจ้าคณะจังหวัด จนกระทั่งข้าราชการท้องถิ่น และประชาชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล แต่ทว่ายังไม่ปรากฏรูปแบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน จึงทำให้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล อันจะเป็นข้อบ่งชี้หนึ่งในการประเมินความสำเร็จขององค์กรตามภารกิจหน้าที่ และปัจจัยสนับสนุนบางประการที่สำคัญต่อการพัฒนา และส่งเสริมบทบาทของหน่วยอบรมฯ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงเป็นประเด็นสนใจสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการหารูปแบบที่เหมาะสม และปรับปรุงระบบบริหารงานขององค์กร ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารกิจการองค์กรให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงตามกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหน่วยอบรมประจำตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระดับรองเจ้าคณะจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเจ้าคณะอำเภอในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือพระผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการหน่วยอบรมประจำตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 25 รูปหรือคน

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 รูปหรือคน

3. เครื่องมือในการวิจัย

3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้ศึกษาจะใช้กับผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้น

3.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง จากการร่วมพูดคุยกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสนทนากลุ่มเฉพาะที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล โดยผู้ศึกษาจะใช้กับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะดังกล่าวข้างต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อในเบื้องต้นทั้งทางโทรศัพท์และด้วยตนเองเพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความอนุเคราะห์บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ข้อมูลที่เกื้อกูลต่อการวิจัยครั้งนี้ เมื่อได้รับการตอบรับแล้วผู้วิจัยจะได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยงกัน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ที่ประกอบ ด้วยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้จดบันทึก (Note Taker) ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้หัวข้อปัญหาและคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษา สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทฤษฎี SWOT สามารถนำมาสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการได้ คือ ควรมีการดำเนินกลยุทธ์ที่ต้องให้ความสำคัญกับ จุดอ่อน (Weaknesses) และ อุปสรรค (Threats) กล่าวคือ การดำเนินกลยุทธ์เพื่อแก้ไขจุดอ่อน คือ การตั้งรับหรือป้องกันตัว(Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด สามารถแก้ไขจุดด้อยภายในที่เกิดขึ้นอยู่ เพื่อสร้างเป้าหมายในเชิงรุกกล่าวคือ มีการส่งเสริมให้คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งฝ่ายคฤหัสถ์และบรรพชิต มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้มากขึ้น โดยมีโครงการส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีการอบรมสัมมนาให้ความรู้ ในแต่ละเดือน ควรจัดทำโครงการเพื่อระดมทุนในการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพตามแผนงานที่วางไว้ ขณะเดียวกันก็ควรนำเอาสื่อเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย มาใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายความรู้ให้แก่ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยงาน โดยอาศัยพระภิกษุสงฆ์อันเป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชนในพื้นที่เป็นแกนนำในเชิงรุก ทั้งนี้ต้องสร้างความเข้าใจให้ทุกคนเห็นความสำคัญของกลยุทธ์ดังกล่าว เพราะว่าการที่คณะทำงานทุกระดับเห็นความสำคัญ จะก่อให้เกิดความเป็นเจ้าของแผนยุทธศาสตร์ร่วมกัน ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานต่อไป

2. กระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น มี 6 ประเด็น ได้แก่ ควรมีการสำรวจข้อมูล ความจำเป็น ความต้องการ ที่แท้จริงของประชาชน ควรส่งเสริมศีลธรรม และวัฒนธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง จัดหน่วยอาสาสมัครชุมชนคอยดูแลความสงบเรียบร้อย และป้องกันภัยต่างๆ ส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชนและเยาวชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกันส่งเสริมให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยอย่างถูกต้อง และควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน มี 4 ประเด็น ได้แก่ ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มมากขึ้น ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานแก่คณะทำงาน เพิ่มขึ้น จัดหาเครื่องมือช่องทางในการติดต่อประสานงานเพื่อความเร็วถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร และควรมีกิจกรรมร่วมกันมีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า มี 4 ประเด็น ได้แก่ ควรเพิ่มการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อลดความขัดแย้งของคนในชุมชน สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น ควรมีการจัดทำตู้รับฟังข้อเสนอหรือช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการรับรู้ตรงกันทุกฝ่าย และควรปรับวิธีการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกันมากยิ่งขึ้น

ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข มี 4 ประเด็น ได้แก่ สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มหรือกำหนดวิธีการป้องกันภัยจากสื่อ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งผลต่อชีวิตประจำวันของคนในสังคม ควรมีการอบรมอาสาสมัครป้องกันภัย และรักษาความสงบสุขของชุมชนตำบล และควรมีการรณรงค์ชุมชน ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆ

ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง มี 4 ประเด็น ได้แก่ ควรให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีกับคณะทำงาน เพิ่มขึ้น สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มหรือกำหนดมาตรการคัดกรองข่าวสารทางราชการให้มีความรัดกุม และเพิ่มช่องทางการกระจายข่าวสารทางราชการทางสื่อสังคมออนไลน์

3. รูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การดำเนินงานในระดับจังหวัด จะมีการจัดประชุมการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด (อ.ป.จ.) พร้อมมอบหมายแนวทางการดำเนินงานแก่ อ.ป.ต. โดยได้ดำเนินการกำหนดวงเงินสำหรับการสงเคราะห์ประชาชน ส่วนในระดับอำเภอ เจ้าคณะอำเภอจะมีการเรียกประชุมคณะสงฆ์ของอำเภอ แล้วกำหนดแนวทางการดำเนินงานเรื่องการสงเคราะห์ประชาชนของ อ.ป.ต. ประจำปี หน่วย อ.ป.ต. จะมีการประชุม ปรีกษา หรือ พูดคุยกับผู้นำชุมชน ศึกษารายละเอียดขอข่ายงานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนด้านการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น กำหนดนโยบายการบริหาร ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดซึ่งนโยบายที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละด้าน

ในแต่ละ อ.ป.ต. จะกำหนดประชุม และในที่ประชุมจะมีการมอบเงินสงเคราะห์ประชาชน หรือทุนการศึกษานักเรียน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่หน่วยเหนือกำหนดการลงมือปฏิบัติตามแผนงานหน่วย อ.ป.ต. มีการลงพื้นที่ ตามที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจเยี่ยมจะทำให้ทราบว่าอะไรที่เป็นความต้องการมากที่สุดในชีวิตประจำวันจะได้ทำการช่วยเหลืออย่างตรงจุด ได้มีมอบหมายงานบริหารจัดการเรื่องนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ของ อปต. ฝ่ายต่างๆ ประสานความร่วมมือกับ พมจ.สฎ. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ความอนุเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ จัดทำปฏิทินกำหนดตารางการดำเนินกิจกรรมและดำเนินงานตามแผน

ภายหลังจากการดำเนินงานแล้ว แต่ละ อ.ป.ต. ที่ได้รับงบประมาณ จะต้องรายงานผลการดำเนินการให้จังหวัดทราบ หลังจากลงพื้นที่ไปแล้ว 15 วัน หน่วย อ.ป.ต. จะตรวจสอบอีกครั้งว่า ของที่ทางหน่วยฯ ได้มอบไปนั้น ได้ใช้ประโยชน์หรือไม่ อย่างไร มีปัญหาอะไรบ้างเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ จะมีระบบการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก มีสภาตำบล มีผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด และระเบียบ ข้อกฎหมายต่างๆ มีผู้เกี่ยวข้องประเมินผลการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนด้านการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น

ปัจจุบันวงเงินงบประมาณที่ได้รับสำหรับการสงเคราะห์ประชาชน ได้ไม่ครบทุก อ.ป.ต. ซึ่งในอนาคตหากมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับสงเคราะห์ประชาชนครบทุก อ.ป.ต. การขับเคลื่อนการดำเนินงาน อ.ป.ต. จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หลังจากทีหน่วย อ.ป.ต. ลงพื้นที่เสร็จ จะมีการประชุมเอาข้อประเด็นของแต่ละพื้นที่ มาทำการปรับเปลี่ยนแก้ไขให้เกิดความรอบคอบรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อความเรียบร้อยในการดำเนินงานครั้งต่อไป

ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน พบว่า ประชุมร่วมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์กลางประสานงาน ในระดับจังหวัด จะมีการจัดประชุมการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด (อ.ป.จ.) พร้อมมอบหมายแนวทางการดำเนินงานแก่ อ.ป.ต. ส่วนในระดับอำเภอ เจ้าคณะอำเภอจะมีการเรียกประชุมคณะสงฆ์ของอำเภอ แล้วกำหนดแนวทางการดำเนินงานของ อ.ป.ต. ประจำปี มีการวางแผนอย่างเป็นรูปธรรม โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีจุดหมาย รวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

ทุก อ.ป.ต. จะดำเนินการตามแนวทางที่ประชุมของเจ้าคณะอำเภอ โดยในเรื่องการเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงานนั้น จะเป็นการจัดกิจกรรมโดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมจะประกอบด้วยประชาชนและส่วนราชการในพื้นที่ ให้ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานของ หน่วย อ.ป.ต. โดยทำงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องร่วมกันกับวัด บ้าน หน่วยงาน ทางองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการประสานงานร่วมกัน มีการจัดประชุมแบบเป็นทางการบ้าง และไม่เป็นทางการบ้าง แต่ยังไงก็ต้องได้มีการพูดคุยร่วมกัน เป็นการผนึกกำลังร่วมกับผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ชุมชน วัด และพี่น้องประชาชน

ทางหน่วย อ.ป.ต. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เรียกชื่อย่อว่า "คณะกรรมการ อ.ป.ต." โดยมีเจ้าอาวาสวัด เป็นประธาน รองประธาน เป็นพระ 3 ฆราวาส 3 และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เจ้าอาวาสได้แต่งตั้ง เพื่อลงพื้นที่ตรวจสอบผลการดำเนินงาน หลังจากลงพื้นที่แล้ว ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างไร และนำข้อดี ข้อเสีย มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพิ่มการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ให้มีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้นมีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อวางแผนงานในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณแก่ อ.ป.ต. เพื่อดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน มีการลงพื้นที่ตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า พบว่า ในระดับจังหวัด จะมีการจัดประชุมการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด (อ.ป.จ.) พร้อมมอบหมายแนวทางการดำเนินงานแก่ อ.ป.ต. ส่วนในระดับอำเภอ เจ้าคณะอำเภอจะมีการเรียกประชุมคณะสงฆ์ของอำเภอ แล้วกำหนดแนวทางการดำเนินงานของ อ.ป.ต. ประจำปี มีการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบแผนการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อได้ร่วมกันคิดและวางแผนกำหนดนโยบาย หรือกิจกรรมโครงการต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

ทุก อ.ป.ต. จะดำเนินการตามแนวทางที่ประชุมของเจ้าคณะอำเภอ โดยในเรื่องการเป็นศูนย์รวมความคิดเห็นของประชาชนทุกหมู่เหล่านั่น จะเป็นการจัดกิจกรรมประชุมสัมมนา เพื่อให้ทุกภาคส่วนในตำบลที่เข้าร่วมประชุม นำรายละเอียดที่ได้จากการวางแผนมาสู่การปฏิบัติ มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง วัด บ้าน หน่วยงาน จัดกิจกรรมช่วยกันออกแบบแผนการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน โดยแต่ละส่วนร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการอบรม ประชุม ผู้นำชุมชนและชาวบ้านเพื่อเพิ่มเติมความรู้ความสามัคคีให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

มีการสังเกตผลการปฏิบัติงานของหน่วย อ.ป.ต. ที่ได้จัดกิจกรรมแต่ละอย่าง แม้ว่าหน่วย อ.ป.ต. ได้ปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นอันมากก็จริง แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างจริงจังถึงระดับการจัดกิจกรรมของหน่วย อ.ป.ต. ว่า แต่ละหน่วยฯ มีผลการปฏิบัติงานด้านต่างๆ อยู่ในระดับใด และเมื่อพิจารณาในภาพรวมของหน่วย อ.ป.ต. ทั้งหมดนั้น น่าจะประสบปัญหาอุปสรรค และได้รับอิทธิพลจากปัจจัยบางอย่างทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งแต่ละหน่วยฯ ก็อาจจะแตกต่างกันไป

สำหรับการประชุมก็มีปัญหาอุปสรรคบ้าง บางคราวที่มีการประชุม ทางประชาชนอาจจะเกิดความไม่เข้าใจในการเสนอข้อคิดเห็น และก็มีบ้างที่ประชาชนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการประชุม ทำให้มีผู้เข้าประชุมลดน้อยลง

ดำเนินการเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณแก่ อ.ป.ต. เพื่อดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์รวมความคิดเห็นของประชาชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีการเชิญคณะกรรมการ ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ ประชาคมท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนพี่น้องประชาชนในพื้นที่ มาประชุมรับฟังปัญหาและความต้องการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการพัฒนาต่างๆ ปรับวิธีการทำงาน โดยการใช้หลักบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น

จัดเตรียมโครงการพัฒนาต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปี นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข พบว่า ประชุมร่วมกันกับผู้นำชุมชนจัดทำรายละเอียดของงานด้านการเป็นศูนย์รวมในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข ในระดับจังหวัด จะมีการจัดประชุมการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด (อ.ป.จ.) พร้อมมอบหมายแนวทางการดำเนินงานแก่ อ.ป.ต. ส่วนในระดับอำเภอ เจ้าคณะอำเภอจะมีการเรียกประชุมคณะสงฆ์ของอำเภอ แล้วกำหนดแนวทางการดำเนินงานของ อ.ป.ต. ประจำปี จัดตั้งหน่วย อ.ป.ต. ให้มีการจัดตั้งศูนย์รวมพลังหมู่บ้านสันติสุข ช่วยกันปกป้องพิทักษ์รักษาชีวิตและทรัพย์สินของทุกคนในหมู่บ้านให้เกิดความปลอดภัย วางแผนการจัดการให้วัดเป็นต้นแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมประเพณี บ้านโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ปฏิบัติตาม ร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมประเพณี และสืบสานวัฒนธรรมให้ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการประสานความร่วมมือ ร่วมใจ การประสานแนวความคิด ประสานการทำงานให้เป็นหนึ่งเดียว

ทุก อ.ป.ต. จะดำเนินการตามแนวทางที่ประชุมของเจ้าคณะอำเภอ โดยในเรื่องการเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุขนั้น จะเป็นการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย นำรายละเอียดจากการวางแผนสู่การปฏิบัติ มีการเชิญชวนประชาชนร่วมกิจกรรมพัฒนาวัด โรงเรียน ทำกิจกรรมจิตอาสาร่วมกัน กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ให้วัดเป็นต้นแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมประเพณี บ้านโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้ปฏิบัติตาม

มีการประเมินผลด้านการเป็นส่วนร่วมในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข มีการรายงานผลการดำเนินการแก่หน่วยเหนือ ติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาการส่งเสริมหรือสนับสนุนโครงการต่างๆ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างเพื่อจะได้รู้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณแก่ อ.ป.ต. เพื่อดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข นำปัญหาในด้านการบริหารจัดการด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข มาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไข โดยให้ความรู้ ด้านทักษะการบริหารให้แก่คณะกรรมการหน่วย อ.ป.ต. นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง พบว่า ประชุมร่วมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดทำรายละเอียดด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้องในระดับจังหวัด จะมีการจัดประชุมการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด (อ.ป.จ.) พร้อมมอบหมายแนวทางการดำเนินงานแก่ อ.ป.ต. ส่วนในระดับอำเภอ เจ้าคณะ

อำเภอจะมีการเรียกประชุมคณะสงฆ์ของอำเภอ แล้วกำหนดแนวทางการดำเนินงานของ อ.ป.ต. ประจำปี วางแผนการดำเนินงานให้วัดเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่าย โดยมีบ้านเป็นหลักและโรงเรียนเป็นองค์กรสนับสนุนให้กลุ่มมีความแข็งแรง หน่วย อ.ป.ต. เป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารของทางราชการ จำเป็นจะต้องรับทราบอย่างทันทั่วถึงที่ ตรงไปตรงมา

ทุก อ.ป.ต. จะดำเนินการตามแนวทางที่ประชุมของเจ้าคณะอำเภอ โดยในเรื่องการเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง อ.ป.ต. จะจัดประชุมชี้แจง/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องโดยเฉพาะเรื่องข่าวปลอม (Fake News) จะมีการชี้แจงแก่ชาวแก่ผู้มาเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง นำกิจกรรมจากการวางแผนสู่การปฏิบัติจริง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อให้อย่างน้อยได้มีข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ และในส่วนของข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น ก็ได้เผยแพร่ทางเว็บไซต์หน่วยงาน Facebook และเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

มีการเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณแก่ อ.ป.ต. เพื่อดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง มีการพัฒนาและปรับปรุงวัดและศาสนสถานให้มีความสะอาด ร่มรื่น ถาวรและมั่นคงเหมาะสม กับการเป็นศูนย์กลางของชุมชนในการประกอบศาสนกิจ ต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่สามารถบริการประชาชนให้ได้มีโอกาสค้นคว้าได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพการบริการด้านข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยอยู่เสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น โดยการสำรวจข้อมูลความจำเป็น ความต้องการ ที่แท้จริงของประชาชน มีการส่งเสริมศีลธรรมและวัฒนธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง จัดหน่วยอาสาสมัครชุมชนคอยดูแลความสงบเรียบร้อย และป้องกันภัยต่างๆ ส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชนและเยาวชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกันส่งเสริมให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยอย่างถูกต้อง และสนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูอาทรวรชิริกิจ (มานะ ฐานิสฺสโร) (2562) พบว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดกำแพงเพชรมีการวางแผน การดำเนินการตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านการให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพตามหลัก

เศรษฐกิจพอเพียงมีการวางแผนอบรมประชาชนให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อยตามกฎหมายและระเบียบของชุมชน

2. ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มมากขึ้น มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานแก่คณะทำงาน เพิ่มขึ้น จัดหาเครื่องมือช่องทางในการติดต่อประสานงานเพื่อความสะดวกถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร และมีกิจกรรมร่วมกันมีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาก้องไพร สาครโร (เกตุสาคร) (2563) พบว่า โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์ไทยพบว่า เป็นโครงการที่นำหลักของศีล 5 มาเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปของการบูรณาการความร่วมมือทั้งจากคณะสงฆ์ ภาครัฐและเอกชน โดยมีคณะกรรมการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

3. ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า เพิ่มการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อลดความขัดแย้งของคนในชุมชน สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น มีการจัดทำตู้รับฟังข้อเสนอหรือช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการรับรู้ตรงกันทุกฝ่าย และปรับวิธีการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกันมากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา แก้วหล้า (2563) พบว่า วัดเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและนำปัญญาของชุมชนได้เป็นที่พึ่งทางกายและใจ นายบ้านหรือผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนจากคนเฒ่าเดียวกัน เป็นปัจจัยหลักของชุมชน สรุปและอภิปรายผล กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนฐานทุนทางสังคมมีทุนจากทรัพยากรธรรมชาติ มีความจำเป็นในการสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนแบบยั่งยืนและมีการแลกเปลี่ยนสินค้าแบบพื้นบ้าน เมื่อมีการนำความรู้สมัยใหม่มาประยุกต์ใช้โดยนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยมีผู้นำชุมชน มีภาครัฐนโยบายการพัฒนาและบทบาทในการมีส่วนร่วมภายในชุมชน มีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมดั้งเดิมมาเป็นฐานในการผลิตให้เกิดรายได้ จัดว่าเป็น เศรษฐกิจชุมชนบนฐานพิธีกรรม เป็นความอยู่รอดของปฏิบัติการชุมชน ในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจของตนเองที่ยังรักษาอัตลักษณ์ของชุมชน และมุ่งพัฒนาตนเองเปลี่ยนผ่านเข้าสู่เศรษฐกิจสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์จนเกิดเป็นการท่องเที่ยวโดย

ชุมชน นำรายได้เข้าสู่ชุมชนและนำผลิตภัณฑ์ของชุมชนเป็นสินค้าสร้างรายได้และมีทุนทางสังคมที่เกิดขึ้นมาหนุนเสริม นับเป็นความเข้มแข็งของชุมชนที่มีมาจากเศรษฐกิจฐานราก

4. ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น เพิ่มหรือกำหนดวิธีการป้องกันภัยจากสื่อ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งผลต่อชีวิตประจำวันของคนในสังคม มีการอบรมอาสาสมัครป้องกันภัย และรักษาความสงบสุขของชุมชนตำบล และมีการรณรงค์ชุมชน ลด ละ เลิก อบายมุขต่างๆซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาอำนาจ อจฺฉริยเมธี (ศิริตัน) (2562) พบว่า พระสังฆาธิการจังหวัดปทุมธานี จะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ ตามภารกิจ 6 ด้านของคณะสงฆ์อย่างเคร่งครัด ในการเผยแผ่พุทธศาสนา โดยนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่อยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง และไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เสริมสร้างความปรองดองโดยใช้หลักความเหมาะสมมาดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ไม่ประมาท รู้จักพิจารณาเหตุ พิจารณาผล รู้จักกาลเวลา รู้จักประมาณ จะต้องเสริมสร้างความปรองดองด้วยการยึดหลักความยุติธรรม และให้ความรู้ด้านยุติธรรมกับประชาชน จะต้องมีความรู้ด้านหลักธรรมคำสอนในด้านพรหมวิหารธรรม เพื่อให้พุทธศาสนิกชน ได้นำแนวทางมาปฏิบัติได้ จะต้องปลูกฝังบรรยายธรรมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ เข้าใจถึงความเสียสละเพื่อส่วนรวม และดำเนินชีวิตไปอย่างถูกต้อง

5. ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีกับคณะทำงาน เพิ่มขึ้น สนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น เพิ่มหรือกำหนดมาตรการคัดกรองข่าวสารทางราชการให้มีความรัดกุม และเพิ่มช่องทางการกระจายข่าวสารทางราชการทางสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระเทพสิงหราชจารย์ (โสภณ โสภโณ/ยอดคำปา) (2562) พบว่า กระบวนการของกลไกการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีลักษณะการบริหารจัดการแบบแยกกันทำงาน เผยแผ่อุดมการณ์หลักการทางพระพุทธศาสนาแก่ศาสนิกชนนับถือด้วยการสร้างความเข้าใจ มีการสร้างกลุ่มเครือข่ายสร้างความเข้าใจ ให้เห็นความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยทำบันทึกข้อตกลงต่อหน่วยงานส่วนราชการท้องถิ่น ให้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย การสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น การเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน การเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า การเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข และการเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการเพื่อระดมทุน เป็นทุนสำรองในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการ ควรคัดเลือกหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มาปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการของหน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมพัฒนาความรู้ทักษะการบริหาร ภาวะผู้นำ การจูงใจการทำงาน การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่คณะกรรมการประจำหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรปรับวิธีการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และศาสนา เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกันมากยิ่งขึ้น ควรพัฒนาวิธีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบบทบาท หน้าที่ และผลงานในการสงเคราะห์ประชาชนตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุค Thailand 4.0
2. ควรมีการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในแต่ละภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือพระสังฆาธิการว่าด้วยการคณะสงฆ์ และการพระศาสนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- พระครูอาทรวิจิตรกิจ (มานะ ฐานิสฺสโร). (2562). *การพัฒนาการจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร* (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ิต. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเทพสิงหราชจารย์ (โสภณ โสภณ/ยอดคำปา). (2562). *การพัฒนากลไกการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่*. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 6(2), 2562.
- พระมหา ก้องไพร สาโคโร (เกตุสาคร). (2563). *แนวทางการบริหารโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดอุดรธานี* (ปริญาพุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ิต. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาอำนาจ อจณฺริยเมธี (ธีรรัตน์). (2562). *การเสริมสร้างความปรองดองเพื่อสังคมสันติสุข โดยพระสังฆาธิการจังหวัดปทุมธานี* (ปริญาพุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ิต. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วาสนา แก้วหล้า. (2563). *การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์* (ปริญาพุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ิต. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.